

Ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen myöntämisperusteet

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue 2023

Palvelujen järjestämisen lautakunta 19.4.2023 § 38

Sisällys

Ikäntyneiden yhteisöllisen asumisen myöntämisperusteet.....	1
1 Yhteisöllisen asumisen määritelmä.....	2
2 Palvelun tavoitteet	2
3 Palvelun myöntämisen prosessi	2
4 Palvelun myöntämisperusteet.....	3

1 Yhteisöllisen asumisen määritelmä

Sosiaalihuoltolain 2014/1301 § 21 b:n mukaan yhteisöllisellä asumisella tarkoitetaan hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa henkilön hallinnassa on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa asukkaille on tarjolla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa.

Yhteisöllistä asumista järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut ja hoidon ja huolenpidon tarpeensa kohonnut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavaan syyn vuoksi.

Tämä asiakirja koskee ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen myöntämisperusteita.

2 Palvelun tavoitteet

Yhteisöllisen asumisen tavoitteena on tukea jatkuvaa hoitoa ja huolenpitoa tarvitsevien asiakkaiden mahdollisuutta elää ja asua kodikkaassa ympäristössä, jossa ikääntynyt voi kokea elämänsä arvokkaaksi, merkitykselliseksi ja turvalliseksi. Tarkoituksena on edistää ja ylläpitää asiakkaiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä.

3 Palvelun myöntämisen prosessi

Päätös muiden kuin kiireellisten sosiaalipalvelujen myöntämisestä on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun kirjallinen tai suullinen hakemus on tullut vireille. Iäkkäällä henkilöllä on oikeus saada hänelle myönnettyt muut kuin kiireelliset sosiaalipalvelut ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään kolmen kuukauden kuluttua päätöksen teosta.

Vireille tulon jälkeen tehdään palvelutarpeen arviointi moniammatillisena yhteistyönä yhdessä asiakkaan/omaisten kanssa. Palvelutarve arvioidaan käyttämällä RAI-toimintakykymittaria, jolla arvioidaan ikääntyneiden palveluntarvetta, toimintakykyä, terveydentilaa ja voimavaroja. Lisäksi käytetään MMSE-testiä, joka on muistin ja tiedonkäsittelyn arviointiin tarkoitettu testi. Asiakkaan palvelutarve arvioidaan aina kokonaistilanteen perusteella ja mittarit ovat suuntaa antavia.

Päätös yhteisöllisen asumisen myöntämisestä tehdään moniammatillisessa SAS-työryhmässä.

4 Palvelun myöntämisperusteet

Yhteisöllisen asumisen tarve arvioidaan aina kokonaisarvioinnin perusteella. Palvelua myönnettäessä suuntaa antavina RAI-toimintakykymittareiden arvoina ja MMSE-testin pisteinä pidetään alla mainittuja:

Mittarit	Arvo	Selitteet ja asteikko	Sisältö
MAPLe_5	2–3	Kuvaa asiakkaan hoidon ja palvelun tarvetta asteikolla 1–5 (vähäinen palveluntarve – erittäin suuri palveluntarve).	<ul style="list-style-type: none"> • päivittäiset toiminnot • kognitiiviset toiminnot • käyttäytymiseen liittyvät oireet • kotiympäristön olosuhteiden arviointi • lääkitys • ym. muuttajat
ADL_H	2–3	Kuvaa asiakkaan arkisuoriutumista päivittäisissä toiminnoissa asteikolla 0–6 (itsenäinen – täysin autettava).	<ul style="list-style-type: none"> • liikkuminen kotona • ruokailu • wc:n käyttö • henkilökohtainen hygienia
CPS	2–3	Kuvaa asiakkaan kognitiivista kykyä asteikolla 0–6 (ei häiriöitä – erittäin vaikea häiriö).	<ul style="list-style-type: none"> • lähimuisti • ymmärretyksi tuleminen • päätöksentekokyky • kyky syödä itse
MMSE	30–15	Kuvaa asiakkaan kognitiivista toimintakykyä asteikolla 30–0 (normaali kognitiivinen toimintakyky – vaikea dementia).	<ul style="list-style-type: none"> • orientaatio • mieleen painaminen ja palauttaminen • tarkkaavaisuus • hahmotuskyky

Asiakasvalinnassa huomioidaan seuraavat asiat:

- asiakas hyötyy vielä itsenäisestä asumisesta
- asiakas selviytyy pääsääntöisesti yhden hoitajan avustamana
- asiakas ei tarvitse ympärivuorokautista valvontaa
- asiakkaan muisti voi olla alentunut, mutta hänellä ei ole taipumusta karkailla
- asiakas kokee turvattomuutta, joka estää asumisen hänen omassa kodissaan
- asiakkaan avun saanti öisin voidaan turvata turvapuhelimella ja tarvittaessa säännöllisillä käynneillä

Asiakkaan toimintakyvyn heikentyessä arvioidaan ympärivuorokautisen palveluasumisen mahdollinen tarve.